Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Ocnița (judecător: Natalia Vameș)
dosar nr. 2a - 461/2024 (PIGD: 2-23150872-03-2a-15052024)

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

15 aprilie 2025 mun. Bălţi
Instanța compusă din:
Președintele completului, judecător Radu Holban
Judecătorii Svetlana Ghercavii și Cristina Prisacari
Grefier Cristina Svaracevschi

examinând, în ședință de judecată publică, cererea de apel declarată de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” prin intermediul administratorului Lesnic Vasile împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul Ocnița) din data de 13 martie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” către Berco Andrei cu privire la restituirea îmbogățirii nejustificate și recuperarea cheltuielilor de judecată,

C O N S T A T Ă:

Pretențiile reclamantului:

La 18 octombrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Berco Andrei ***** cu privire la restituirea îmbogățirii nejustificate și recuperarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” a invocat, că deține Autorizația de funcționare a parcării auto cu plată nr. 01469 din 16 ianuarie 2017, astfel administrând o parcare auto specializată cu un nivel sporit de securitate, acces limitat a terțelor şi asigurarea condițiilor necesare pentru asigurarea integrității corpurilor delicte.

Susține că prevederile legale stabilesc măsuri obligatorii ce trebuie respectate, pentru asigurarea păstrării corpurilor delicte şi a altor obiecte în cadrul desfășurării procesului penal sau contravențional, în vederea prevenirii pierderii, deteriorării, alterării, atingerii între ele sau amestecului corpurilor delicte ori al altor obiecte.

În acest sens menționează că, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” începând cu ianuarie 2017 primește la parcarea

specializată pentru păstrare mijloacele de transport, reținute de organele de urmărire penală și agenții constatatori pe marginea cauzelor penale şi contravenționale.

Relevă că, în temeiul prevederilor art. 159 Cod de procedură penală, la data de 07 mai 2018 orele 12:00, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara" a primit de la ofițerul de urmărire penală Calistru Marin şi posesorul Berco Andrei la păstrare în parcarea specializată din mun. Chișinău, str. *****, automobilul de model „Audi A3" cu număr de înmatriculare *****, fapt confirmat prin Actul primirii la păstrare a unității de transport nr. 01037 din 07 mai 2018.

Specifică că, drept temei pentru reținere şi aducere a automobilului la o parcare specializată a servit faptul aflării șoferului (posesorului) Berco Andrei, în stare de ebrietate, procesul-verbal de înlăturare de la conducerea vehiculului din 07 mai 2018, ordonanța de ridicare din 07 mai 2018 şi procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor din 07 mai 2018.

Notează că, de către organul de urmărire penală pe faptul dat a fost pornită cauza penală pe semnele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de art. 264^1 alin. (1) Cod penal, iar potrivit Sentinței Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 18 noiembrie 2021, Berco Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (l) din Codul penal, sentința instanței de fond fiind menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2022 și prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 30 noiembrie 2022.

Remarcă reclamantul că, cu toate că la data de 07 mai 2018 automobilul de model „Audi A3" cu număr de înmatriculare ***** a fost ridicat de la Berco Andrei, ulterior acest vehicul nu a fost recunoscut în calitate de corp delict şi nu a fost anexat la materialele cauzei penale, astfel că, Berco Andrei după înlăturarea temeiurilor ce au stat la baza reținerii vehiculului (stării de ebrietate), a dispus de tot dreptul să-l ridice de la parcarea specializată, însă nu a făcut-o.

Susține reclamantul, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara" că, activând în condițiile Legii cu privire la antreprenorial şi întreprinderi, a îndeplinit cu diligență obligațiunile sale de păstrare a bunului mobil, ridicat în cadrul unei cauze penale şi ca urmare, dispune de dreptul la o recompensă a serviciilor prestate conform tarifelor stabilite.

Astfel, în perioada de la 07 mai 2018 pînă la data de 12 octombrie 2023, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara" ca depozitar, în lipsa unui contract formal, cu strictețe și responsabilitate și-a îndeplinit obligațiunile sale în ceia ce privește asigurarea integrității bunului mobil transmis spre păstrare, prin urmare fiind în deplin drept de a solicita recuperarea cheltuielilor suportate conform tarifelor stabilite.

Relevă reclamantul că, potrivit Listei de prețuri la serviciile acordate de păstrare a autoturismelor, situată în mun. Chișinău, *****, aprobată prin Ordinul directorului Întreprinderii Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” nr.164 din 26 decembrie 2016, prețul total de păstrare a automobilelor este constituit din următoarele plăți: intrarea pe teritoriul parcării - 450 lei; păstrarea în termen pînă la 5 zile - 15 lei ora = 1800 lei; păstrarea în termen mai mult de 5 zile, constituie - 200 lei/zi. Astfel, în total, la data de 12 octombrie 2023 pentru păstrarea automobilului de model „Audi A3” cu număr de înmatriculare *****, s-a format o creanță în sumă de 398050,00 lei (450 lei + 1800 lei + 1979 zile x 200 lei/zi).

Susține reclamantul Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” că, în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, a expediat la data de 03 octombrie 2023 în adresa lui Berco Andrei o cerere prealabilă cu nr. 47, prin care i s-a propus benevol în decurs de 15 zile să stingă datoria formată față de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” în mărime de 396 050 lei.

Indică reclamantul că, cu toate că Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” consideră că este în drept să solicita suma de 398 050 lei, acumulată la data de 12 octombrie 2023, pînă la înaintarea prezentei acțiuni, solicită doar suma de 19 250,00 lei pentru depozitarea automobilului de model „Audi A3” cu număr de înmatriculare *****, în perioada de la 18 octombrie 2020 până la 16 ianuarie 2021 (450 lei + 1800 lei +(85 zile x 200 lei/zi).

În contextul celor menționate, reclamantul solicită încasarea din contul lui Berco Andrei ***** în favoarea Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică „Coopalimentara” a sumei de 19 250,00 lei, legate de păstrarea automobilului de model „Audi A3” cu număr de înmatriculare *****, în perioada de timp de la 18 octombrie 2020 pînă la 16 ianuarie 2021 și încasarea din contul lui Berco Andrei în favoarea Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică „Coopalimentara” a taxei de stat în mărime de 577,50 lei şi cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 2 500,00 lei.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 13 martie 2024, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” împotriva lui Berco Andrei cu privire la încasarea sumei de 19 250,00 lei, legate de păstrarea automobilului de model „Audi A3” cu numărul de înmatriculare *****, în perioada de la 18 octombrie 2020 până la 16 ianuarie 2021 și a cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea și argumentele cererii de apel:

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 15 martie 2024, prin intermediul poștei electronice, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara" a contestat cu apel nemotivat hotărârea judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 13 martie 2024, solicitând: admiterea apelului, casarea integrală a hotărîrii cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispus spre încasare din contul lui Berco Andrei în beneficiul Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică „Coopalimentara" sumei de 19 250,00 lei, legate de păstrarea automobilului de model „Audi A3" cu nr. de înmatriculare *****, la parcarea specializată în perioada de la 18 octombrie 2020-16 ianuarie 2021 și dispunerea spre încasare a tuturor cheltuielilor de judecată.

La data de 11 iunie 2024, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara" a depus o cerere de apel motivată împotriva hotărîrii judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 13 martie 2024, invocînd apelantul că soluția instanței de fond este nefondată și pasibilă de a fi casată, or, la părerea sa, concluziile instanței de judecată sunt bazate pe o interpretare eronată a legislației în vigoare.

Reiterând prevederile art.art. 8 alin. (1) și (2), 9 alin. (1) și (2), 315 alin. (6), 512 alin. (1)-(3), 514, 572, 1375, 1537 și 1539 Cod Civil, precum și prevederile art. 9 din Regulamentul cu privire la parcările auto cu plată pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 675 din 19 iunie 1998, apelantul a menționat că, între Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara" și Berco Andrei „*de facto*" au loc relații de depozit.

Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara" în calitatea sa de depozitar, cu responsabilitatea corespunzătoare a asigurat păstrarea mijlocului de transport de model „Audi A3" cu număr de înmatriculare *****, care aparține cet. Berco Andrei, iar ultimul, la rândul sau, (devenind deponent) este obligat să achite serviciile prestate, conform tarifelor stabilite și anunțate de depozitar.

Menționează apelantul că, conform calculelor menționate în cererea de chemare în judecată, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara" se consideră în drept de a solicita încasarea din contul pîrîtului/intimat a sumei de 398050,00 lei, acumulată în perioada de la 12 octombrie 2023 pînă la data înaintării cererii în instanța de judecată, actualmente a solicitat doar suma de 19 250,00 lei pentru depozitarea automobilului de model „Audi A3" cu număr de înmatriculare *****, pentru perioada de la 18 octombrie 2020 pînă la 16 ianuarie 2021 (450 lei + 1800 lei +(85 zile x 200 lei/zi).

Susține apelantul că, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara" a demonstrat cu certitudine, că în calitatea sa de depozitar în perioada 07 mai 2018 și pînă în prezent, cu responsabilitate corespunzătoare a

asigurat păstrarea mijlocului de transport de model „Audi A3” cu număr de înmatriculare *****, posesorul căruia este Berco Andrei, care la rândul sau, devenind deponent este obligat să achite serviciile prestate, conform tarifelor stabilite și anunțate de depozitar.

În circumstanțele enunțate, de facto între apelantul Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” și posesorul Berco Andrei a avut loc un contract de depozit prin intermediul unei autorități, care deține Autorizația de funcționare a parcării auto cu plată nr. 01469 din 16 ianuarie 2017, Autorizația de funcționare a parcării auto cu plată nr. 01501 din 16 ianuarie 2018, Autorizația de funcționare a parcării auto cu plată nr. 01562 din 17 ianuarie 2019 și Autorizația de funcționare a parcării auto cu plată nr. 01654 din 17 ianuarie 2020, administrând astfel o parcare auto specializată cu un nivel sporit de securitate, acces limitat a terților și asigurarea condițiilor necesare pentru asigurarea integrității corpurilor delicte.

Învederează că, perioada menționată de timp, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” ca depozitar cu strictețe și responsabilitate și-a îndeplinit și continuă să-și îndeplinească obligațiunile sale în ceea ce privește asigurarea integrității autoturismului de model „Audi A3” cu număr de înmatriculare *****, suportând cheltuieli aferente acestei activități, astfel este în drept de a solicita recuperarea cheltuielilor suportate conform tarifelor stabilite.

În acest sens, consideră apelantul că alegațiile primei instanțe despre lipsa raporturilor juridice între Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” și Berco Andrei, sunt neîntemeiate și lipsite de careva suport probatoriu, deoarece potrivit circumstanțelor enunțate supra, reiese ca pârâtul/intimat Berco Andrei în mod tacit a devenit deponent a contractului de depozit și prin urmare este obligat să achite serviciile prestate, conform tarifelor stabilite și anunțate de depozitar.

Prin urmare, consideră apelantul că, în condiția în care a probat că între Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” și Berco Andrei a avut loc un contract de depozit, prin care conform prevederilor art. 1537 din Codul civil (în vigoare la 18 iulie 2017), o parte (deponent) se obligă să predea pentru păstrare, pe o perioada determinată sau nedeterminată, bunul mobil celeilalte părți (depozitar), iar depozitarul se obligă să păstreze bunul mobil și să-l restituie la cerere, iar intimatul Berco Andrei nu a contestat în modul și termenul stabilit nici volumul serviciilor prestate și nici nu a confirmat achitarea acestora - concluzia primei instanțe despre netemeinicia acțiunii este una eronată și nejustificată.

În contextul celor menționate, apelantul a specificat că, instanța de fond respingând acțiunea a admis încălcarea normelor de drept material în măsura în care nu a dat o apreciere probelor și nu a determinat circumstanțele care au

importanță pentru justa soluționare a pricini, iar în final, a emis o hotărâre care este în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Consideră că examinarea cauzei a fost unilaterală și neobiectivă, or, instanța de fond fără a ține cont de prevederile legale enunțate, a dispus respingerea acțiunii, pronunțând astfel o hotărâre vădit inechitabilă.

Actele de procedură:

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 15 iunie 2024, cererea de apel a fost acceptată spre examinare, cu intentarea procedurii de apel. S-a stabilit ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. S-a dispus expedierea în adresa intimatului a copiei apelului și înscrisurilor anexate. S-a stabilit termen limită pentru prezentarea de către intimat a referinței cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea/ reclamarea probelor în condițiile art. 372 Cod de Procedură Civilă (în atâtea copii câți participanți la proces sunt plus o copie pentru instanță), sub sancțiunea decăderii din acest drept. S-a explicat că, depunerea referinței este obligatorie. În cazul nedepunerii ei în termenul stabilit, partea este decăzută din dreptul de a mai prezenta probe, iar cauza urmează a fi examinată în baza materialelor anexate la dosar. Concomitent s-a explicat părților dreptul de a recurge la mediere și la încheierea unei tranzacții de împăcare și că partea este obligată să informeze instanța, nu mai târziu de 3 zile până la data ședinței de judecată, despre angajarea unui avocat, schimbarea sau renunțarea la serviciile avocatului, prezentând instanței datele de contact ale noului avocat, inclusiv adresa electronică a acestuia, la fel și noua adresă dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului.

Poziția părților expusă în ședință instanței de apel.

În ședința instanței de apel participanții la proces nu s-au prezentat, deși au fost înștiințați legal despre data, ora și locul desfășurării ședinței de judecată (f.d. 153-154 și 158-159).

La 17 februarie 2025 prin intermediul poștei electronice, apelantul Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” a expediat în adreasa instanței de apel o cerere de examinare a cauzei în lipsa sa. Concomitent a menționat că susține pe deplin cererea de apel și solicită admiterea acesteia (f.d. 156-157).

Cît privește citațiile expediate în adresa intimatului Berco Andrei, indicate în cererea de chemare în judecată, în copia buletinului de identitate și cererea de apel, au fost returnate instanței de apel cu mențiunea „ plecat” (f.d. 155 verso și 160 verso).

În conformitate cu art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă, ***cererea de chemare în judecată şi actele de procedură se comunică participanţilor la proces***

*şi persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, **prin poştă**, cu scrisoare recomandată şi cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, **la adresa** electronică **indicată în cererea de chemare în judecată** sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act şi confirmarea primirii lui, precum şi prin delegaţie judiciară.*

Potrivit art. 107 alin. (1) Cod de procedură civilă, *dacă îşi schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul ei este obligat să comunice instanţei noua adresă. În lipsa unei astfel de comunicări, citaţia sau înştiinţarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanţei şi se consideră recepţionată chiar dacă destinatarul nu mai locuieşte sau nu îşi are sediul acolo*

În conformitate cu prevederile art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, *neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului*.

În contextul în care apelantul a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, iar intimatul nu a anunțat instanța de apel despre noua sa adresă la care pot fi expediate actele de procedură, Colegiul Civil, ținând cont de prevederile art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Aprecierea instanței de apel:

Studiind cererea de apel în raport cu materiale cauzei, normele de drept și hotărârea contestată, Colegiul Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Nord consideră necesar de a admite apelul, de a casa integral hotărârea instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri, reieșind din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel*.

Din materialele cauzei rezultă că, judecătoria Edineț, sediul Ocnița la data de 13 martie 2024, a pronunțat hotărârea (f.d. 105), iar la data de 15 martie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” o contestă cu apel (f.d. 108-110).

Prin urmare, Colegiul Civil consideră că apelantul s-a încadrat în termenul prevăzut de lege pentru declararea apelului.

În conformitate cu art. 385 lit. c) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre.*

În conformitate cu prevederile art. 386 alin. (1) lit. a)-d) Cod de procedură civilă, *hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.*

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

Potrivit prevederilor art. 9 alin. (1) și (2) lit. f) Cod Civil, *drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar în urma îmbogăţirii fără justă cauză.*

În conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) și (2) Cod Civil, *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege.*

Potrivit prevederilor art. 11 alin. (1) și (2) Cod Civil, *buna-credinţă este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic. În special, este contrar bunei-credinţe ca o parte să acţioneze în contradicţie cu declaraţiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declaraţii sau acel comportament.*

În conformitate cu art. 13 alin. (1) Cod Civil, *niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept).*

Potrivit art. 14 alin. (1) și (2) Cod Civil, *nicio persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenţiei sale, fapta ilicită sau de rea-credinţă pe care tot ea a săvîrşit-o sau la care a participat. Nicio persoană nu poate obţine un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credinţă.*

În conformitate cu prevederile art. 15 alin. (1) Cod Civil, *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.*

Iar potrivit art. 16 alin. (1) și (2) Cod Civil, *apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin: a) recunoaşterea dreptului; b) restabilirea situaţiei anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acţiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulităţii actului juridic; d) declararea nulităţii actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligaţiei în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial; h) încasarea dobînzii de întîrziere sau, după caz, a penalităţii; i) rezoluţiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanţa de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege. Metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sînt întrunite condiţiile stabilite de lege şi, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.*

Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil a stabilit că, la data de 25 decembrie 2008 între Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara”, în calitate de executor și Comisariatul General al Poliției municipiul Chișinău în calitate de beneficiar a fost încheiat contractul de colaborare nr. 75sm-04/08 (obiectul contractului fiind - executarea deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 31/4 din 14 octombrie 1995 cu privire la aplicarea unor măsuri în vederea lichidării neajunsurilor în circulația rutieră a mun. Chișinău), prin care părțile au stabilit că beneficiarul livrează la parcarea specială a executantului mijloacele de transport reținute, pentru păstrarea acestora până la luarea de măsuri (f.d. 26-27 și 24-25).

Astfel, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” începând cu 16 ianuarie 2017 – 17 ianuarie 2021, în temeiul autorizațiilor de funcționare a parcării auto cu plată nr.nr. 01469, 01501, 01562 și 01654, administrează parcarea auto specializată cu un nivel sporit de securitate (f.d. 14-15 verso).

Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil a mai reținut că, 07 mai 2018 în temeiul procesului-verbal de înlăturare de la conducerea autovehiculul, întocmit de agentul constatator Calistru Marin, cetățeanul Berco Andrei a fost înlăturat de la conducerea vehiculului de model Audi A3 cu nr. de înmatriculare *****, din considerentul că conducea autovehiculul în stare de ebrietate (f.d. 37).

La aceeași dată, de 07 mai 2018, de către agentul constatator Calistru Marin a fost întocmit procesul-verbal de ridicare și ordonanța de ridicare a automobilului de model Audi A3 cu nr. de înmatriculare *****, de la cet. Berco Andrei (f.d. 38-39).

La data de 07 mai 2018, ora 12:00 în temeiul actului de primire la păstrare a unității de transport nr. 01037, semnat în prezența agentului constatator Calistru Marin și Berco Andrei, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică

„Coopalimentara” a primit la adresa mun. Chișinău, *****, spre păstrare mijlocul de transport - automobilul de model Audi A3, număr de înmatriculare ***** (f.d. 23).

Din conținutul actelor cauzei, s-a mai constatat că, prin sentința judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18 noiembrie 2021, Berco Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod Penal și în baza acestei Legi, i s-a stabilit pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 240 ore și pedeapsă complementară sub formă de anulare a dreptului de a conduce mijlocul de transport (f.d. 59-60). Sentință primei instanțe a fost menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2022 și Decizia Curții Supreme de justiție din 30 noiembrie 2022 (f.d. 55-58),

La data de 22 iulie 2019, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” a expediat în adresa lui Berco Andrei o cerere prealabilă/notificare prin care solicită ridicarea, în mod de urgență, a automobilului din parcarea specializată sau soluționarea chestiunii privind continuarea păstrării automobilului Audi A3 cu nr. de înmatriculare ***** din parcarea specializată cu plată din mun. Chișinău, *****, prin semnarea unui contract de depozitate corespunzător, cu achitarea serviciilor de depozitare deja prestate de către Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” din data de 07 mai 2018 și pînă la 19 iulie 2019. Concomitent, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” l-a informat pe Berco Andrei că, în cazul ignorării cererii prealabile, aceștia își rezervă dreptul de a se adresa în instanța de judecară cu cerere de încasare a sumei și recuperarea cheltuielilor de judecată. La data de 24 iulie 2019, Berco Andrei a recepționat notificarea, fapt ce rezultă din semnătura aplicată pe avizul de recepție (f.d. 61-62).

Din conținutul actelor cauzei Colegiul Civil a mai stabilit că, în contextul stabilirii cu certitudine a proprietarului automobilului Audi A3 cu nr de înmatriculare ***** transmis spre păstrare Întreprinderii Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” prin actul de primire nr. 1037 din 07 mai 2018, la data de 31 martie 2020, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” expediază în adresa Inspectoratului General al Poliției o cere prin care solicită comunicarea cine este proprietarul /posesorul nemijlocit a automobilului Audi A3 cu nr de înmatriculare ***** (f.d. 28).

Din informația expediată de Inspectoratul Național de Patrulare, Brigada de Patrulare al Inspectoratului General al Poliții nr. 34/17/1-1770 din 13 aprilie 2020, în adresa Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică „Coopalimentara”, rezultă că, la momentul reținerii şi ridicării automobilului de model Audi A3 cu nr. de înmatriculare *****, proprietar era Berco Andrei (f.d. 29 și 29 verso).

În acest sens, la data de 13 aprilie 2021 Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” expediază în adresa lui Berco Andrei o

cerere prealabilă repetată, solicitând în mod de urgență (de 15 zile de la primirea cererii prealabile) stingerea datoriei în sumă totală de 215 650,00 lei și 200 lei pentru fiecare zi ulterioară datei de 13 aprilie 2021 și soluționarea chestiunii privind necesitatea prelungirii termenului de ținere a automobilului de model Audi A3 cu nr. de înmatriculare ***** la parcarea cu plată. Totodată, i s-a comunicat că, în cazul neachitării datoriei în decurs de 15 zile, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara" își rezervă dreptul de a se adresa în instanța de judecată cu acțiune de încasare a datoriei. Potrivit avizului de recepție, notificarea a fost recepționată de destinatar la data de 23 aprilie 2021 (f.d. 63-65).

La data de 01 septembrie 2022, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara" expediază în adresa lui Berco Andrei o nouă cerere prealabilă repetată, solicitând în mod de urgență (15 zile de la primirea cererii prealabile) stingerea datoriei în sumă de 315 850,00 lei și 200 lei pentru fiecare zi ulterioară datei de 30 august 2022, și soluționarea chestiunii privind necesitatea prelungirii termenului de ținere a automobilului de model Audi A3 cu nr. de înmatriculare ***** la parcarea cu plată. Potrivit mențiunii aplicat pe plicul poștal, notificarea a fost returnată cu mențiunea „plecat" (f.d. 66-67).

Iar, la 03 octombrie 2023 Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara" mai expediază în adresa lui Berco Andrei o altă cerere prealabilă repetată prin care solicită, în mod repetat ca în termen de 15 zile să achite față de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara" suma de 396 050,00 lei și soluționarea chestiunii privind necesitatea prelungirii termenului de ținere a automobilului de model Audi A3 cu nr. de înmatriculare ***** la parcarea cu plată. În cazul contrar, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara" și rezervă dreptul de a se adresa cu o cerere de chemare în judecată. Potrivit mențiunei aplicată pe plicul poștal, notificarea a fost returnată expeditorului, cu mențiunea „plecat" (f.d. 68-69).

Neprimind nici un răspuns la pretențiile înaintate, la data de 18 octombrie 2023, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara" s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Berco Andrei privind restituirea îmbogățirii nejustificate în urma păstrării automobilului la parcarea auto specializată în sumă de 19 250,00 lei și recuperarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită prin lege cu judecarea cauzei, judecătoria Edineț, sediul Ocnița prin hotărârea emisă la data de 13 martie 2024 a dispus respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara" împotriva lui Berco Andrei cu privire la încasarea sumei de 19 250 lei, legate de păstrarea automobilului de model „Audi A3" cu numărul de înmatriculare *****, în perioada de la 18.10.2020 până la 16.01.2021 și a cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărî în așa mod instanța de fond a reținut că, prin cererea de chemare în judecată reclamantul Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” a solicitat încasarea din contul lui Berco Andrei a sumei de 19250 lei cu statut de cheltuieli legate de depozitarea în decurs de 85 zile a automobilului de model „Audi A3” cu numărul de înmatriculare *****. Concomitent instanța de fond a reținut că, prin actul de predare la păstrare a unității de transport nr. 1479 din 21 decembrie 2018, automobilul de model „Audi A3” cu numărul de înmatriculare *****, a fost luat la păstrare cu titlu gratuit.

Respectiv, a considerat instanța de fond că actul în temeiul căruia se solicită încasarea sumei nu constituie un contract în sensul prevederilor art. 1357 Cod Civil și nici nu pot fi asimilate unor contracte de depozit, deoarece în actele respective lipsesc datele despre depozitar și deponent, iar unul din elementele contractului de depozit sunt părțile, care în aceste acte nu sunt identificate. Astfel, instanța a reținut că, din conținutul actelor primirii la păstrare a unității de transport, nu rezultă că mijlocul de transport ar fi fost transmis pentru depozitare către Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara”, în aceste acte fiind indicate doar numele și prenumele persoanei care a primit la păstrare automobilul, precum și numele, prenumele persoanelor care au asistat la întocmirea actului.

La fel, instanța a mai menționat că, referirea reclamantului la prevederile art. 1979 Cod civil, cu privire la îmbogățirea fără justă cauză, nu poate fi reținută deoarece pentru aplicarea acestor prevederi este important ca îmbogățirea să se producă în lipsa unui temei legal, adică actul de îmbogățire fără justă cauză să fie lipsit de un temei legal care să-l justifice, ceea ce la caz nu s-a atestat.

În consecință, instanța de fond a ajuns la concluzia că pretențiile reclamantului sunt neîntemeiate și ca urmare, a respins cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara”.

Invocând ilegalitatea și netemeinica hotărîrii judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 13 martie 2024, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” o contestă cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărîrii cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral, cu dispunerea recuperării tuturor cheltuielilor de judecată.

Potrivit art. 373 alin. (1)-(3) și (5)-(6) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă*

pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanţei inferioare.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărîrii contestate prin prisma argumentelor invocate de apelant în cererea de apel în raport cu normele de drept aplicabile situației din speța dată și materiale cauzei, Colegiul Civil conchide că soluția instanței de fond de a respinge integral acțiunea reclamantului Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” este una pripită, în măsura în care prima instanță nu a elucidat de deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei, la fel fiind aplicate eronat normele de drept material.

În susținerea acestor concluzii, Colegiul Civil va menționa următoarele:

În conformitate cu prevederile art. 1979 alin. (1) Cod Civil*, dacă o persoană obţine o îmbogăţire nejustificată (persoană îmbogățită) care se atribuie la dezavantajul suferit de o altă persoană (persoană dezavantajată), ea este obligată față de persoana dezavantajată să restituie îmbogățirea*.

Deci, îmbogățirea fără justă cauză reprezintă un fapt juridic licit, care generează drepturi şi obligații pentru participanții la raporturi juridice civile. Această prevedere legală pornește de la principiul echității şi instituie regula, potrivit căreia orice persoană care şi-a majorat patrimoniul său prin reducerea corelativă a patrimoniului altei persoane fără a fi îndreptățită de un temei juridic este obligată să restituie ceea ce nu-i aparține. Tradițional, aceste raporturi sunt denumite îmbogățire fără justă cauză. Creditorul obligației respective este numit prestator, iar debitorul - acceptant. În calitate de acceptant şi prestator pot figura orice persoană juridică şi fizică, inclusiv incapabilii, or deseori îmbogățirea fără justă cauză nu depinde de voința dobânditorului. Îmbogățirea fără justă cauză

presupune de fiecare dată o majorare a patrimoniului dobânditorului din contul patrimoniului prestatorului. Normele care reglementează îmbogățirea fără justă cauză au drept scop restabilirea echilibrului patrimonial între părțile acestui raport juridic şi joacă un rol protector subsidiar. Remediul îmbogățirii nejustificate asigură restituirea sporului în patrimoniul unei persoane, atunci când această nu este îndreptățită să dobândească, și beneficiul îi revine de drept altei persoane.

Este necesar de a se menționa că, alături de contract și delict, îmbogățirea nejustificată reprezintă o sursă autonomă de obligații. Prevederile legale cu privire la îmbogățire nejustificată au drept scop să asigure restabilirea echilibrului patrimonial, or nimeni nu se poate îmbogăți în detrimentul altuia fără a avea un temei legal. În condițiile legii, cel îmbogățit este obligat să restituie sau să plătească echivalentul în bani a îmbogățirii celui pe seama cui s-a realizat această îmbogățire nejustificată.

Deci, regula de bază scoate în evidență elementele care trebuie întrunite pentru a se regăsi în prezența raportului obligațional de îmbogățire nejustificată. În primul rând, trebuie să existe un debitor al obligației de restituire (persoana îmbogățită) și un creditor (persoana dezavantajată). Conform regulii, există două părți, dintre care una a realizat o îmbogățire nejustificată, iar cealaltă a suferit un dezavantaj. Efectul regulii rezidă în a genera un raport obligațional, în cadrul căreia persoana îmbogățită să datoreze restituirea îmbogățirii, iar persoana dezavantajată să fie îndreptățită să pretindă această restituire. Nu contează dacă între părți a existat sau nu un raport obligațional (contractual sau de altă natură) până la realizarea îmbogățirii. Astfel, creditorul va putea pretinde restituirea îmbogățirii, indiferent dacă ea rezultă dintr-un contract declarat nul, dacă plata a fost făcută din greșeală unei persoane, în lipsa oricărei obligații de a plăti, dacă bunul a fost folosit în lipsa unui contract sau dacă plata datorată a fost achitată repetat. Similar, nu contează dacă îmbogățirea realizată este conferită direct de creditor debitorului, sau dacă este mediată prin transfer din partea unui terț.

În conformitate cu prevederile art. 1981 alin. (1) –(4) Cod Civil, *o îmbogățire este nejustificată, cu excepția următoarelor cazuri: a) persoana îmbogățită este îndreptățită față de persoana dezavantajată să obțină îmbogățirea în virtutea unui contract sau unui alt act juridic, unei hotărîri judecătorești sau unui alt temei legal; sau b) persoana dezavantajată și-a dat consimțământul în mod liber și fără eroare de a suferi dezavantajul. Dacă contractul sau un alt act juridic este lovit de nulitate sau este ineficient cu efect retroactiv ori dacă hotărîrea judecătorească sau un alt temei de obținere este nevalabil cu efect retroactiv, persoana îmbogățită nu este îndreptățită la îmbogățire pe baza acestui temei. Cu toate acestea, persoana îmbogățită se consideră îndreptățită la îmbogățire în baza legii dacă a dobîndit îmbogățirea prin uzucapiune, bună-credință, precum și în alte cazuri cînd, conform legii, ea are dreptul de a păstra îmbogățirea. De asemenea,*

îmbogățirea este nejustificată dacă: a) persoana dezavantajată a oferit-o pentru un scop care nu este atins sau în considerarea unei aşteptări care nu s-a realizat; b) persoana îmbogățită a cunoscut sau trebuia în mod rezonabil să cunoască despre acel scop sau acea aşteptare; şi c) persoana îmbogățită a acceptat sau se poate considera în mod rezonabil că a acceptat că îmbogățirea trebuie să fie restituită în astfel de circumstanțe.

Potrivit prevederilor art. 1984 alin. (1) Cod Civil, *o persoană este îmbogățită prin majorarea patrimoniului său, folosirea bunurilor altuia, prestarea unui serviciu sau executarea unei lucrări în folosul său.*

Iar, conformitate cu art. 1985 alin. (1) Cod Civil, *o persoană este dezavantajată prin micşorarea patrimoniului său, folosirea bunurilor de către o altă persoană, prestarea unui serviciu sau executarea unei lucrări în folosul altuia.*

Potrivit pct. 2 din Regulamentul cu privire la parcările auto cu plată pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 672 din 19 iunie 1998, parcările auto reprezintă un teritoriu special sau o construcție specială, destinate pentru păstrarea mijloacelor de transport şi prestarea serviciilor aferente contra plată.

La caz, transmiterea automobilului de model Audi A3 nr. ***** la păstrare către Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara" a fost dispusă prin actul primirii la păstrare a unității de transport nr. 01037 din 07 mai 2018, întocmit de către agentul constatator Calistru Marian în urma bănuielii rezonabile a cet. Berco Andrei de săvârșire a faptei infracționale prevăzute de art. 264^1 alin. (1) Cod Penal, „conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate produsă de alcool" și pentru care ultimul a fost recunoscut vinovat prin sentință definitivă și irevocabilă.

Corespunzător, contrar argumenteler invocate în cererea de chemare în judecată, susținute prin cererea de apel, Completul de judecată al Colegiului Civil constată că la caz, situația de fapt nu poate fi asimilată unui contract de depozit. Or, un contract presupune libertatea voinței, libertatea în acțiune. La caz, lui Berco Andrei nu i s-a propus să predea mijlocul de transport, ci a fost înlăturat de la conducerea mijlocului de transport, ca efect al pretinsei conduceri în stare de ebrietate. În astfel de situație se constituie un raport de drept public, reglementat de prevederile art. 182^1 Cod de Procedură Penală și nicidecum un contract de drept civil, de depozit.

Așadar, conform prevederilor art. 182^1 alin. (1), (3)-(6) Cod de Procedură Penală:

(1) Persoana care conduce mijlocul de transport se înlătură de la conducere de către organul de constatare dacă există temeiuri suficiente că aceasta se află în stare de ebrietate inadmisibilă produsă de alcool sau de alte substanţe.

(3) Mijlocul de transport al cărui conducător a fost înlăturat de la conducere se ridică şi, dacă nu poate fi predat proprietarului, posesorului sau reprezentantului lor, se aduce la staţia de parcare specială sau la subdiviziunea de poliţie cea mai apropiată de locul constatării infracţiunii.

(4) Faptul aducerii mijlocului de transport la staţia de parcare specială sau pe teritoriul subdiviziunii de poliţie se consemnează într-un proces-verbal, în care se indică:

a) tipul, modelul mijlocului de transport, numărul de înmatriculare, numerele de identificare ale agregatelor marcate, defectele şi deteriorările lui vizibile;

b) numele, prenumele, funcţia şi semnătura persoanei care a decis aducerea mijlocului de transport la parcare şi ale persoanei care a organizat aducerea;

c) temeiul de fapt şi temeiul juridic care au determinat aducerea mijlocului de transport;

d) denumirea (numele), sediul (domiciliul), numărul de telefon ale persoanei care a organizat (a efectuat) aducerea mijlocului de transport la parcare;

e) adresa parcării sau a subdiviziunii de poliţie;

f) data şi ora încheierii procesului-verbal;

g) numele, prenumele, funcţia şi semnătura persoanei care a luat în primire mijlocul de transport la parcare sau la subdiviziunea de poliţie.

(5) Procesul-verbal se întocmeşte în 4 exemplare: un exemplar rămîne la persoana care a decis aducerea mijlocului de transport la parcare, al doilea exemplar se remite persoanei care a organizat aducerea, al treilea exemplar se înmînează persoanei care a luat în primire mijlocul de transport la parcare, iar cel de-al patrulea exemplar se înmînează proprietarului sau posesorului mijlocului de transport ori i se expediază recomandat la domiciliu. Organul de constatare informează neîntîrziat serviciul de gardă al poliţiei despre aducerea mijlocului de transport la parcare.

(6) Mijlocul de transport se restituie proprietarului, posesorului sau reprezentantului legal imediat după înlăturarea temeiurilor pentru aducerea la parcare prevăzute la alin.(1). Cheltuielile de ridicare, transportare şi depozitare a mijlocului de transport se suportă de persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul penal.

Raportând conținutul normelor sus citate, prin prisma situației din speța dată, Colegiul Civil conchide că sediul materiei în ceia ce privește existența, întinderea, condițiile și modalitatea de stingere a obligației de achitare a cheltuielilor se regăsește în art. 182^1 Cod de Procedură Penală, iar obligația de plată o suportă persoana în a cărei privință a fost pornit procesul, acest fapt fiind expres prevăzut de norma legală.

În continuare, urmează a fi reiterat că, doar din momentul în care dispar temeiurile pentru reținerea mijlocului de transport și acesta poate fi ridicat, iar persoana cu bună-știință sau din neglijență nu se prezintă pentru a-l ridica, între părți se constituie un raport de drept, civil anume de îmbogățire nejustificată.

Mijlocul de transport a fost ridicat de la pîrîtul/intimat Berco Andrei la data de 07 mai 2018, în baza Ordonanței de ridicare și Procesului-verbal de ridicare, iar în privința ultimului a fost intentată o cauză penală în baza art. 264^1 Cod Penal.

Important este de menționat că, în cadrul cauzei penale, mijlocul de transport ridicat și parcat la parcarea specială, nu a fost recunoscut drept corp delict.

Corespunzător, Berco Andrei dispunea de dreptul, chiar la momentul investigării cauzei penale intentate în privința sa și în cadrul căreia i-a fost ridicat mijlocul de transport ce-i aparține, să solicite, prin cerere scrisă, restituirea mijlocului de transport, care i-a fost ridicat, dar care nu a fost recunoscut drept corp delict în cadrul cauzei penale inițiate în privința sa în baza art. 264^1 Cod Penal – ceia ce la caz nu se atestă.

Suplimentar, reține colegiul civil că, la data de 22 iulie 2019, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara" a expediat în adresa lui Berco Andrei o cerere prealabilă/notificare prin care solicită ridicarea, în mod de urgență, a automobilului din parcarea specializată sau soluționarea chestiunii privind continuarea păstrării automobilului Audi A3 cu nr. de înmatriculare ***** din parcarea specializată cu plată din mun. Chișinău, *****, prin semnarea unui contract de depozit corespunzător, cu achitarea serviciilor de depozitare deja prestate de către Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara" din data de 07 mai 2018 și pînă la 19 iulie 2019. Concomitent, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara" l-a informat pe Berco Andrei că, în cazul ignorării cererii prealabile, aceștia își rezervă dreptul de a se adresa în instanța de judecară cu încasarea sumei și recuperarea cheltuielilor de judecată. La data de 24 iulie 2019, Berco Andrei a recepționat notificarea, fapt ce rezultă din semnătura aplicată pe avizul de recepție.

Pîrîtul nu a reacționat la cererile prealabile expediate de reclamantul/apelant în adresa sa, astfel încît, la data de 24 octombrie 2023, ultimul s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată, solicitînd restituirea îmbogățirii ilicite de la pîrîtul Berco Andrei, în legătură cu prestarea ultimului a serviciilor de păstrare a mijlocului de transport timp de 85 zile, începînd cu data de 18.10.2020 pînă la data de 16.01.2021.

În acest caz, instanța de apel constată întemeiate pretențiile apelantului, privind restituirea îmbogățirii ilicite de la pîrîtul Berco Andrei, în legătură cu prestarea ultimului a serviciilor de păstrare, cu diligență, a bunului imobil ce-i aparține, conform tarifelor stabilite.

Or, în cauză, sunt întrunite toate condițiile cerute de lege pentru angajarea răspunderii patrimoniale în temeiul îmbogățirii nejustificate.

Aceasta deoarece, deși pârâtul nu a încheiat un contract cu reclamantul, primul a beneficiat de păstrarea în siguranță a automobilului său timp de mai mulți ani, serviciu prestat în mod real și continuu de către reclamant. Corespunzător, a avut loc o sărăcire a reclamantului prin suportarea unor cheltuieli efective pentru depozitarea automobilului (spațiu, personal, securitate), conform tarifului aprobat, fără a fi remunerat.

Deși automobilul a fost predat la păstrare în contextul unei cauze penale, ulterior nu a fost recunoscut drept corp delict, iar pârâtul Berco Andrei a avut posibilitatea reală de a-l ridica, dar a ales să nu o facă. Prin urmare, nu mai există o justificare legală pentru păstrarea fără plată.

Așadar, este dovedită legătura de cauzalitate între îmbogățirea pârâtului și sărăcirea reclamantului, or reclamantul a prestat serviciul de păstrare pentru bunul pârâtului, fără a primi contraprestație, fapt care a dus la diminuarea patrimoniului său.

Instanța de fond a respins cererea fără o analiză temeinică a raportului juridic material, invocînd absența unui contract de depozit între părți.

La caz, colegiul civil reține că instanța de fond corect a statuat că relațiile dintre părți nu sunt guvernate de contractul de depozit, omițînd însă să constate faptul că situația din speță este fundamentată pe îmbogățirea nejustificată, ca izvor legal de obligații.

Mai mult ca atît, Colegiul Civil va reține că, prestarea serviciului a fost reală, continuă și documentată, fiind dovedită cu: actul de primire la păstrare; tarifele aprobate intern, imposibilitatea justificată a reclamantului de a înlătura unilateral bunul din parcarea specializată, pasivitatea culpabilă a pârâtului, care, deși a fost informat și liber să-și ridice automobilul, nu a făcut-o timp de ani de zile.

Pe linia de argumente expuse, constată colegiul civil că, instanța de fond a omis să aplice în mod corect dispozițiile art. 1979 Cod civil privind îmbogățirea nejustificată și a privat reclamanta de dreptul la o remunerație echitabilă pentru un serviciu prestat efectiv.

Cu privire la caracterul rezonabil al sumei solicitate, Colegiul civil va reitera că, deși creanța totală ar fi depășit 390 000 lei (conform calculelor reflectate de reclamant în cererea de chemare în judecată), ultimul a solicitat doar o fracțiune limitată – suma de 19,250 lei, aferentă unei perioade determinate și rezonabile (18.10.2020 – 16.01.2021), reflectând clar buna-credință și caracterul proporțional al pretenției sale.

În acest context, ținând cont de prevederile art. 240 alin. (3) Cod de procedură civilă, potrivit căreia*, instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant,* Colegiul Civil va dispune spre încasare din

contul lui Berco Andrei în beneficiul Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică „Coopalimentara” suma de 19 250,00 lei cu titlu de îmbogățire nejustificată.

În contextul admiterii acțiunii reclamantului/apelant, Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică „Coopalimentara”, Colegiul Civil conchide că acesta este îndreptățit de a solicita și recuperarea cheltuielilor de judecată suportate.

Aceasta deoarece, în conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) și (3) Cod de procedură Civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului. Prevederile alin.(1) şi (2) se aplică şi la repartizarea între părţi a cheltuielilor de judecată în instanţă de apel, în instanţă de recurs şi în cadrul revizuiri.*

Iar potrivit art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.*

Din conținutul actelor cauzei, colegiul civil reține că reclamantul/apelant Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” la înaintarea cereii de chemare în judecată a achitat taxa de stat în sumă de 577,50 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 2796 din 13 octombrie 2023 (f.d. 2), iar pentru cererea de apel a achitat taxa de stat în sumă de 867,00 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 3751 din 22 mai 2024 (f.d. 136) și taxa de timbru în sumă de 200,00 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 3752 din 22 mai 2024 (f.d. 135). La fel, se reține că pentru citarea publică a pârâtului Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” a achitat suma 110 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată 337 din 216 februarie 2024 (f.d. 101).

Se mai atestă, că Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” în ședința instanței de fond a fost reprezentată de avocatul Chifiac Iurie, în baza mandatului seria MA nr. 1834105 din 21 august 2023, (f.d. 11) pentru care servicii reclamantul/apelant a achitat suma de 2500,00 lei, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 2484 din 21 august 2023 (f.d. 9).

În asemenea condiții, Colegiul Civil va dispune spre încasare din contul lui Berco Andrei în beneficiul Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică „Coopalimentara” cheltuielile de judecată suportate, pe care colegiul civil le reține ca find real suportate și rezonabile ca mărime (în partea ce ține de încasarea cheltuielilor de asistență juridică) în sumă totală de 4 254,50 lei.

În contextul celor menționate mai sus, Colegiul Civil va admite cererea de apel formulată de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” prin intermediul administratorului Lesnic Vasile, va casa integral hotărârea judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 13 martie 2024, cu emiterea unei noi hotărâri prin care va admite integral cererea de chemare în judecată înaintată.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art.art. 385 lit. c), 390 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,

D E C I D E :

Admite cererea de apel declarată de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” prin intermediul administratorului Lesnic Vasile.

Casează integral hotărârea judecătoriei Edineț (sediul Ocnița) din data de 13 martie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” către Berco Andrei cu privire la restituirea îmbogățirii nejustificate și recuperarea cheltuielilor de judecată, *cu emiterea unei noi hotărâri potrivit căreia:*

Admite acțiunea depusă de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” către Berco Andrei cu privire la restituirea îmbogățirii nejustificate și recuperarea cheltuielilor de judecată.

Încasează de la Berco Andrei în beneficiul Întreprinderii Cooperatiste de Alimentație Publică „Coopalimentara” suma de 19 250,00 (nouăsprezece mii două sute cincizeci, 00) lei cu titlu de îmbogățire nejustificată și cheltuielile de judecată suportate în sumă totală de 4 254,50 (patru mii două sute cincizeci și patru, 50) lei.

Decizia este definitivă din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs, la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului, judecător Radu Holban

Judecătorii Svetlana Ghercavii

Cristina Prisacari